

Hankeklubi teemana rakennushankkeet

Hannu Rinne
rakentamisen asiantuntija
Outokaira tuottamhan ry
Vasara ja nauvoja -hanke

Pekka Niemelä
rakentamisen asiantuntija
Lapin ELY-keskus

23.11.2023

LEADER
**Outokaira
tuottamhan**

 Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

 Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Esityksen sisältö

www.outokaira.fi/vasara-ja-nauloja

p. 040 680 0040

myös sähköinen ajanvaraus

Maaseuturahasto

Maaseudun kehittämishankkeet

Rakentamisen lait, asetukset ja ohjeet

Rakentamiseen liittyvät luvat

Rakentamiseen liittyvät määräykset

Suunnittelu

Piirustukset

Erikoissuunnitelmat

Vasara ja nauloja –hankkeen tarjoama apu

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Rakennusselostus

Arvio vastikkeettoman työn määrästä ja laadusta

Muu materiaali

Maaseuturahasto

Maaseuturahasto on osa Euroopan yhteistä maatalouspolitiikkaa (CAP), joka uudistui vuonna 2023.

Maaseuturahasto on Euroopan unionin rahoitusväline, joka tukee maaseudun kehittämistä, ympäristönsuojelua ja uusiutuvien luonnonvarojen käyttöä.

Tukea voivat saada:

- maaseudun yritykset
- julkis- tai yksityisoikeudellinen yhteisö, kuten oppilaitos,
- kunta
- järjestö, urheilu- tai liikuntaseura, kulttuuriyhdistys
- kyläyhdistys, osuuskunta

Maaseuturahasto

Maaseudun kehittämishankkeet
Rakentamisen lait, asetukset ja ohjeet
Rakentamiseen liittyvät luvat
Rakentamiseen liittyvät määräykset
Suunnittelu
Piiirustukset
Erikoissuunnitelmat
Vasara ja nauloja –hankkeen tarjoama apu
Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma
Rakennuslaskelma
Arvio vastikkeettoman työn määrästä ja laadusta
Muu materiaali

Maaseudun kehittämishankkeet

Maaseudun kehittämistuet

1. Koulutushankkeet

2. Tiedonvälityshankkeet

3. Yhteistyöhankkeet

- a. Vähintään kahden toimijan yhteistyöhankkeet
- b. Vähintään kolmen toimijan yhteistyöhankkeet

4. Investointihankkeet

- a. Yleishyödylliset ympäristö- ja ilmasto-investoinnit
- b. Investoinnit maaseudun toimintaympäristön kehittämiseksi

5. Pienhankkeet

Maaseudun yritystuet

1. Käynnistysavustukset

- a. Yritystoiminnan kokeilu
- b. Osa-aikainen yritystoiminta
- c. Päätoiminen yritystoiminta
- d. Omistajanvaihdoksen suunnittelu
- e. Maatalouden kokeilutuki

2. Kehittämisavustukset

- a. Yritystoiminnan suunnittelu
- b. Kehittämistoimenpiteen valmistelu
- c. Vakiintuneen yritystoiminnan kehittäminen

3. Investointiavustus

Maaseuturahasto

Maaseudun kehittämishankkeet

Rakentamisen lait, asetukset ja ohjeet
Rakentamiseen liittyvät luvat
Rakentamiseen liittyvät määräykset
Suunnittelu
Piiirustukset
Erikoissuunnitelmat
Vasara ja nauvoja –hankkeen tarjoama apu
Kustannusarvio ja rahtisuunnitelma
Rakennuslaskelma
Arvio vastikkeettoman työn määrästä ja laadusta
Muu materiaali

Hankeideasta kannattaa olla aina yhteydessä
Lapin ELY-keskukseen tai
paikalliseen Leader-ryhmään

Rakentamisen lait, asetukset ja ohjeet

- Rakentamista ohjaa Maankäyttö- ja rakennuslaki MRL ([5.2.1999/132](#)) viimeiset muutokset tehty 2017. (Laki uudistuu 1.1.2025 Alueidenkäyttölaiksi)
- Maankäyttö- ja rakennusasetus ([10.9.1999/895](#))
- Kuntien ja kaupunkien rakennusjärjestys

Kunnassa tulee olla rakennusjärjestys.
Rakennusjärjestyksen määräykset voivat olla erilaisia kunnan eri alueilla.

Yleisiä edellytyksiä MRL

- Rakennuspaikka
- Lujuus ja vakaus
- Paloturvallisuus
- Terveellisyys
- Käyttöturvallisuus
- Esteettömyys
- Energiatehokkuus
- Lämmitysjärjestelmän toteutettavuus
- Käyttö- ja huolto-ohje

Maaseuturahasto Maaseudun kehittämishankkeet Rakentamisen lait, asetukset ja ohjeet

Rakentamiseen liittyvät luvat
Rakentamiseen liittyvät määräykset
Suunnittelu
Piirustukset
Erikoissuunnitelmat
Vasara ja nautoja –hankkeen tarjoama apu
Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma
Rakennuslupaselostus
Arvio vastikkeettoman työn määrästä ja laadusta
Muu materiaali

Rakentamiseen liittyvät luvat

Aina on selvitettävä tarvitseeko rakentaminen viranomaislupia
Hanketta varten tarvitaan kirjallinen selvitys luvan tarpeesta

- Rakennuslupa
- Toimenpidelupa (julkisivumuutos, erillislaitteet, mastot)
- Toimenpideilmoitus (katemateriaalin vaihdos, ilmalämpöpumppu)

Rakennuslupa tarvitaan:

- Rakennuksen rakentamiseen
- Korjaus- ja muutostöihin
- Laajentamiseen
- Energiatohokkuuden parantaminen (vaippa, tekniset järjestelmät)
- Rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen muuttaminen

Maaseuturahasto Maaseudun kehittämishankkeet Rakentamisen lait, asetukset ja ohjeet Rakentamiseen liittyvät luvat

Rakentamiseen liittyvät määräykset
Suunnittelu
Piiirustukset
Erikoissuunnitelmat
Vasara ja nauhoja –hankkeen tarjoama apu
Kustannusarvio ja rahoitus suunnitelma
Rakennuslupaus
Arvio vastikkeettoman työn määrästä ja laadusta
Muu materiaali

Purkulupa.....	.....
Poikkeamislupa.....	.....
Rakennusrasite	.....
Vesilupa	.....
Ympäristölupa.....	.....
Maa-aineslupa	.....
Maisematyölupa	.....
Ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittaminen...	.....
Työlupa tiealueella työskentelyyn.....	.....
Luonnonsuojelun luvat	.....
Toiminnan luvanvaraisuus Metsähallituksen alueilla.....	.....
Tapahtumien luvat	.....

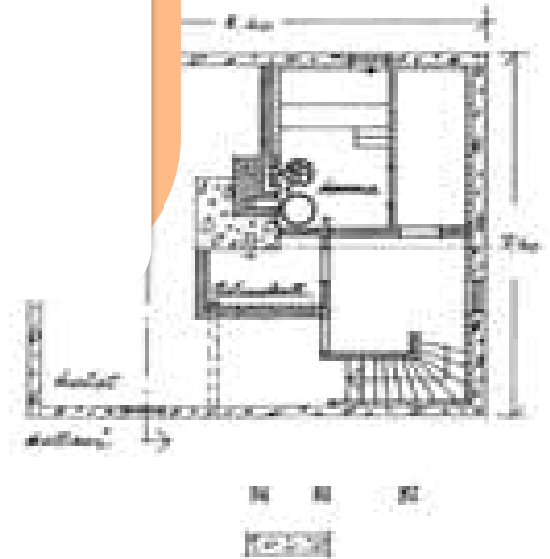
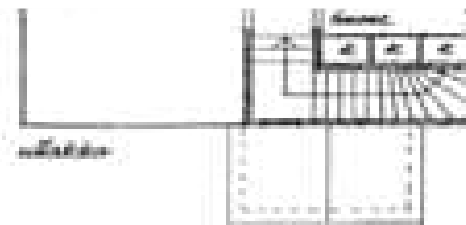
Rakentamiseen liittyvät määräykset

Rakennusjärjestys

- Määritelty maankäyttö- ja rakennuslaissa
- Kaikissa kunnissa
- Esimerkkinä Kemijärvi >> [Linkki](#)

Rakennusjärjestyksen määräykset voivat koskea:

- Rakennuspaikkaa
- Rakennuksen kokoa ja sen sijoittumista
- Rakennuksen sopeutumista ympäristöön
- Rakentamistapaa
- Istutuksia
- Aitoja ja muita rakennelmia
- Vesihuollon järjestämistä

Maaseuturahasto
Maaseudun kehittämishankkeet
Rakentamisen lait, asetukset ja ohjeet
Rakentamiseen liittyvät luvat
Rakentamiseen liittyvät määräykset
Suunnittelu
Piirustukset
Erikoissuunnitelmat
Va sara ja nauvoja –hankkeen tarjoamaa pu
Rakentamisarvio ja ra hoitussuunnitelma
Rakennusselostus
Arvio vastikkeettoman työn määrästä ja laadusta
Muu materiaali

Suunnittelu

Pääsuunnittelija (Voi olla arkkitehti tai työmaan vastaava työnjohtaja)

Arkkitehtisuunnittelu

Rakennesuunnittelu

Lämpö- ja vesisuunnittelu

Ilmanvaihdon suunnittelu

Sähkösuunnittelu

Automaation suunnittelu

Maaseuturahasto

Maaseudun kehittämishankkeet

Rakentamisen lait, asetukset ja ohjeet

Rakentamiseen liittyvät luvat

Rakentamiseen liittyvät määräykset

Suunnittelu

Piirustukset

Erikoissuunnitelmat

Vasara ja nauvoja –hankkeen tarjoama apu

Kustannusarvio ja rahotussuunnitelma

Rakennusselostus

Arvio vastikkeettoman työn määrästä ja laadusta

Muu materiaali

Rakentamisen suunnittelutehtävien vaativuusluokista on säädetty maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL) ja valtioneuvoston asetuksessa.

Suunnittelijoiden kelpoisuudesta on säädetty maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL)

>> [Topten rava](#)

Työmaalla tarvitaan vastuhenkilöitä

- Pääsuunnittelija
- Vastaava työnjohtaja
- Sähkötyönjohtaja (S2: enintään 1000 V sähkötyöt)
- KVV työnjohtaja (kiinteistön vesi ja viemärilaitteisto)
- IV työnjohtaja
- Valvoja

Piirustukset

Arkkitehtipiirustukset

Pääpiirustukset

- Asemapiirros
- Pohjapiirustus
- Leikkauspiirustus
- Julkisivupiirustukset

Liitetään hankehakemukseen Hyrrään.

Rakennuslupaa haetaan sähköisesti esimerkiksi Lupapiste.fi kautta.

Maaseuturahasto
Maaseudun kehittämishankkeet
Rakentamisen lait, asetukset ja ohjeet
Rakentamiseen liittyvät luvat
Rakentamiseen liittyvät määräykset
Suunnittelu
Piirustukset
Erikoissuunnitelmat
Va sara ja nau l oja –hankkeen tarjoama a pu
Kusta nni arvi o ja ra hoitussuunnitelma
Rak en nusselostus
Arvi o vastikkeettoman työn määrästä ja laadusta
Muu materiaali

Rakennuslupaan liitettävät asiakirjat:

- Pääpiirustukset
- Selvitys rakennuspaikan omistus- tai hallintaoikeudesta
- Selvitys naapurien kuulemisesta
- Vastaavan työnjohtajan hakemus
- Haja-asutusalueella suunnitelma jätevesijärjestelmästä
- Asemakaava-alueella hakemus vesihuoltolaitokseen liittymisestä
- Kunnan pyytämät muut liitteet

Erikoissuunnitelmat

LVI piirustukset

- Lämmitysjärjestelmä
- Vesi ja viemärinti
- Ilmanvaihto

Rakennepiirustukset (runko, palkit, pilarit, perustukset)

Sähkösuunnitelmat

- Sähköpiirustukset (pistorasiat, jakorasiat, sähkötaulu)
- Valaistus
- Automaatio
- Hälytysjärjestelmä

Energiaselvitys ja energiatodistus

ENERGIATODISTUS 2018

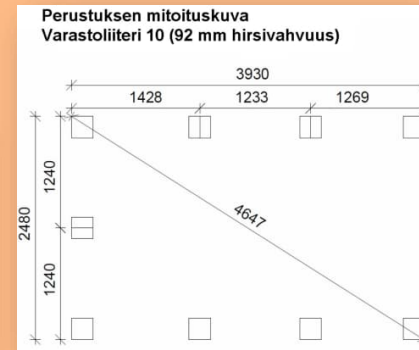
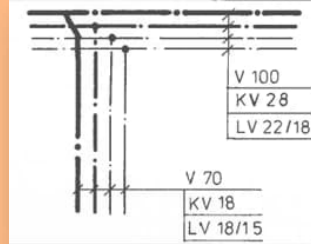
Rakennuksen nimi ja osoite: Villa ABA, Miehänselkä 1, 15140, LAHTI

Päiväykset rakennustunnus: 101089527F
 Rakennuksen valmistusvuosi: 2005
 Rakennuksen käyttötarkoitus: Yhden asunon talo

Todistusnumero: 1608

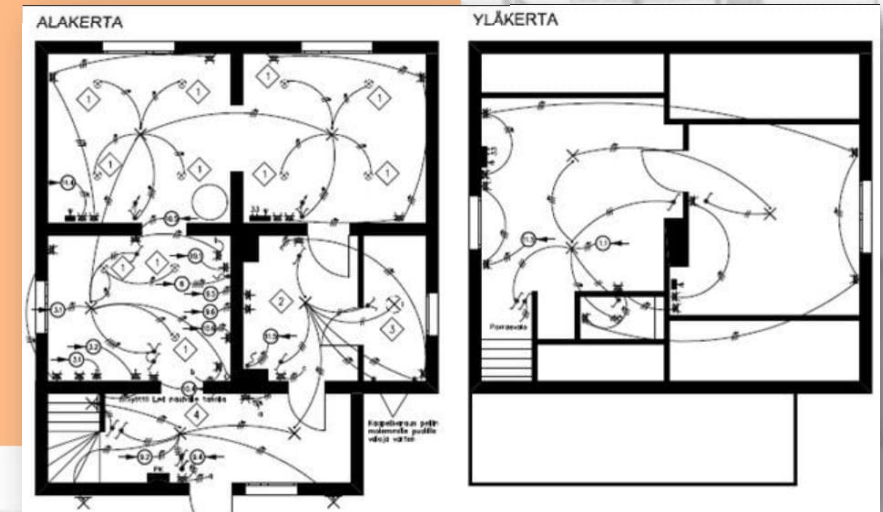
Energiatodistus on laadittu
 uudelle rakennukselle rakennuslupahetkessä
 uudelle rakennukselle käyttöönotonvaiheessa
 olemassa olevalla rakennuksella, havainnointikäynnin päivämäärä: 14.2.2018

Energiatehokkuusluokka	
A	
B	
C	
D	
E	
F	
G	

Maaseuturahasto
Maaseudun kehittämishankeet
Rakentamisen lait, asetukset ja ohjeet
Rakentamiseen liittyvät luvat
Rakentamiseen liittyvät määräykset
Suunnittelu
Piirustukset
Erikoissuunnitelmat

Vasara ja nautoja –hankkeen tarjoama apu
 Kustannusarvio ja raahoitussuunnitelma
 Rakennuslaskutus
 Arvio vastikkeettoman työn määrästä ja laadusta
 Muu materiaali

Vasara ja nauloja –hankeen tarjoaman apu

www.outokaira.fi/vasara-ja-nauloja

Hanke tarjoaa erilaista **maksutonta materiaalia, ohjausta ja opastusta** kaikille **rakentamishankkeita** toteuttaville tahoille koko Lapissa.

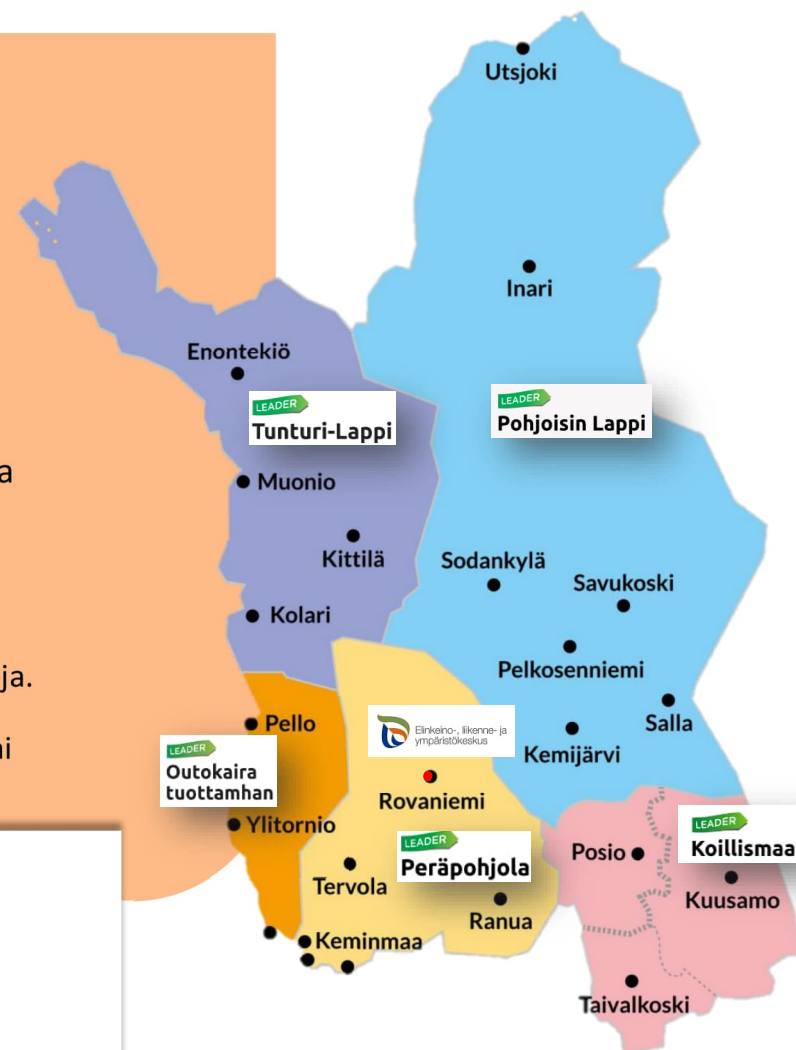
Apua tarjotaan investointihankkeille, jotka ovat hakemassa tai saaneet rahoituksensa Leader-ryhmältä tai ELY-keskukselta maaseuturahastosta.

Kohderyhmänä yritykset, yhdistykset ja yhteisöt.

Rakentamishankkeilla tarkoitetaan hankkeita, joissa tehdään rakentamiseen liittyviä investointeja. Hanketuella voidaan remontoida kylätaloa tai muuta yhteistä kokoontumispaikkaa, rakentaa pitkospuut, laavu tai pukukoppi uimarannalle tai parantaa lämmitys-, vesijohto-, ilmanvaihto- tai sähköjärjestelmiä.

Materiaalit:

- Kustannusarviolomakkeet Talo 2000 nimikkeistöllä
- Urakkatarjouspyyntölomake
- Koneiden ja laitteiden vertailutaulukko
- Pienkilpailutusmuistio
- Ohje rakentamisen investointihankkeen valmisteluun
- Rakentamisessa tarvittavat luvat

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

<https://www.outokaira.fi/vasara-ja-nauloja-kustannusarviolomakkeet/>

TALO 2000 nimikkeistö

Kustannusarvion laatija:	Hannu Rinne	Ammatti:	rkm
Lähiosoite:		Postinumero ja -toimipaikka:	
Investointihankkeen nimi:	Pihaan varasto	Päiväys:	23.11.2023

Pienrakennuksen kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Materiaalit ja ostopalvelut			Hinnat sisältävät ALV:n ☐		Hinnat ilman ALV:a ☒			Ar
Materiaali (puu, betoni, kivi...)	Määrä	Yksikkö (m2, jm, m3...)	Ä hinta €	Materiaali yhteensä	Urakka-hinta	Tuntityönä tehdyt tunnit	Tuntityö € / h	Työ ja materiaali yhteensä

Maa- ja pohjarakentaminen								
Tontin raivaus ja maankaivutyöt				0				0
Maa-aineksen kuljetus				0				0
Rakennuksen sisä- ja ulkopuoliset täytöt	Murske 0/16 tontille tuotuna	5 m3	15	75				
Täyttömateriaalin kuljetus				0				0
Perustusten ulko- ja sisäpuolinen routasuojaus				0				0
Salaojaputket ja salaojakaivot				0				0
Viheralueiden rakentaminen				0				0
Pihateiden pohjarakenteet				0				0
Pihateiden pintarakenteet				0				0
Perustukset ja perusmuurit								
Anturoiden muotit, rauditus ja valu	Anturoiden valu kuivabetoni 25 kg säkissä	24 kpl	5,9	141,6				
Betoni- tai harkkoperusmuuri	Harkkojen betonointi kuivabetoni 25 kg säkissä	8 kpl	5,9	47,2				

Rahoitussuunnitelma	Rahoittaja määrittelee tukiprosentin	Talkootyö suunnitelma	Omaa rahaa
MYÖNNETTÄVÄ TUKI %	65 %	6869,72	
YKSITYINEN RAHA	35 %	3699,08	
Kokonaiskustannukset		10568,80	
Rahoitussuunnitelma siirretään Hyrrään			
A. Haettava tuki/avustus		6869,72	
B. Kunnan suora rahoitus hankkeeseen			
C. Muu julkinen tuki			
D Julkinen kokonaisrahoitus (A+B+C)		6869,72	
E. Yksityinen rahoitus (rahallinen osuus)		2459,08	
F. Yksityinen rahoitus (vastikkeeton työ)		1240,00	
G. Yksityinen rahoitus yhteensä (E+F)		3699,08	
H. Rahoitus yhteensä		10568,80	
I. Hankkeen tulot (lisätään)			
Kokonaisrahoitus H-I)		10568,80	

Ohje **Kustannusarvio** Rakennuslous Talkootyön koonti

Maaseuturahasto
Maaseudun kehittämishankkeet
Rakentamisen lait, asetukset ja ohjeet
Rakentamiseen liittyvät luvat
Rakentamiseen liittyvät määräykset
Suunnittelu
Piirustukset
Erikoissuunnitelmat
Vasara ja nautoja –hankkeen tarjoama apu
Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma
Rakennuslous
Arvio va s tikkeettoman työn määrästä ja laadusta
Muu materiaali

Rakennusselostus

Investointihankkeen nimi:	Pihaan varasto	
Rakennusselostuksen laatija:	Hannu Rinne	
Lähiosoite:	0	
Ammatti:	rkm	
Postinumero ja -toimipaikka:	0	
Päiväys:	17.10.2023	
 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	 Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin	Syntyneitä kustannuksia
Rakennuksen käytötarkoitus		Rakennus
Rakennuspaikka		
Rakennuksen päämitat		
Kerrosala		
Maa- ja pohjarakentaminen		
Tontin raivaus ja maankaivutyöt	300	Pihavajan kohdalta poistetaan pintamaat ja kaivetaan antur...
Maa-aineksen kuljetus	0	Ei toimenpiteitä
Rakennuksen sisä- ja ulkopuoliset täytöt	235	Kirjoita tähän mitä tehdään
Täyttömateriaalin kuljetus	120	Kirjoita tähän mitä tehdään
Perustusten ulko- ja sisäpuolinen routasuojaus	0	Ei toimenpiteitä
Salaojaputket ja salaojakaivot	0	Ei toimenpiteitä
Viheralueiden rakentaminen	0	Ei toimenpiteitä
Pihateiden pohjarakenteet	0	Ei toimenpiteitä
Pihateiden pintarakenteet	0	Ei toimenpiteitä
Perustukset ja perusmuurit		
Anturoiden muotit, rauditus ja valu	461,6	Kirjoita tähän mitä tehdään
Betoni- tai harkkoperusmuuri	47,2	Kirjoita tähän mitä tehdään
Betoni- tai harkkopilarit	235	Kirjoita tähän mitä tehdään
Perusmuurin routasuojaus	0	Ei toimenpiteitä
Perustusten sisäpuolinen täyttö	0	Ei toimenpiteitä

Ohje Kustannusarvio **Rakennus** Talkootyön koonti

Maaseuturahasto
 Maaseudun kehittämishankkeet
 Rakentamisen lait, asetukset ja ohjeet
 Rakentamiseen liittyvät luvat
 Rakentamiseen liittyvät määräykset
 Suunnittelu
 Piirustukset
 Erikoissuunnitelmat
 Vasara ja nauloja –hankkeen tarjoama apu
 Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma
 Rakennusselostus
 Arvio vastikkeettoman työn määrästä ja laadusta
 Muu materiaali

Arvio vastikkeettoman työn määrästä ja laadusta

1.1. Hakijan nimi						
1.2. Y-tunnus / yhdistyksen rekisterinumero						
1.3. Hankkeen nimi						
1.4. Hankkeen numero						
Arvio vastikkeettoman työn laadusta ja määrästä						
Talo 2000 nimikkeistö	Talkootyö tunit h	Konetyö + kuljettaja tunit h (talkoo)	Talkootyö yhteensä €	Ajan-kohta (kk/v)	Kirjaa tähän mitä työtä tehdään	Jos teksti menee rajojen yli, niin valitse ylävalikosta rivitä teksti
Maa- ja pohjarakentaminen						
Tontin raivaus ja maankaivutyöt	0	5	300	7/24	Anturoiden kaivuutyöt kone ja kuski	
Maa-aineksen kuljetus	0	0	0	0		0
Rakennuksen sisä- ja ulkopuoliset täytöt	2	2	160	7/24	Perustusten täyttötyöt kone ja kuski + perämies	
Täyttömateriaalin kuljetus	0	2	120	7/24	Murskeen kuljetus	
Perustusten ulko- ja sisäpuolinen routasuojaus	0	0	0	0		0
Salaojaputket ja salaojakaivot	0	0	0	0		0
Viheralueiden rakentaminen	0	0	0	0		0
Pihateiden pohjarakenteet	0	0	0	0		0
Pihateiden pintarakenteet	0	0	0	0		0
Perustukset ja perusmuurit						
Anturoiden muotit, raudoitus ja valu	16	0	320	8/24	Pilareille anturamuotien teko raudoitus ja valu 2 henkilöä	
Betoni- tai harkkoperusmuuri	0	0	0	0		0
Betoni- tai harkkopilarit	8	0	160	8/24	Pilariharkkojen ladonta, raudoitus ja valu, 2 henkilöä	
Perusmuurin routasuojaus	0	0	0	0		0
Perustusten sisäpuolinen täyttö	0	0	0	0		0

Ohje

Kustannusarvio

Rakennusselostus

Talkootyön koonti

Maaseuturahasto
 Maaseudun kehittämishankkeet
 Rakentamisen lait, asetukset ja ohjeet
 Rakentamiseen liittyvät luvat
 Rakentamiseen liittyvät määräykset
 Suunnittelu
 Piirustukset
 Erikoissuunnitelmat
 Vasara ja nauvoja –hankkeen tarjoama apu
 Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma
 Rakennusselostus
 Arvio vastikkeettoman työn määrästä ja laadusta
 Muu materiaali

Muu materiaali

<https://www.outokaira.fi/vasara-ja-nauloja-kustannusarviolomakkeet/>

Urakkatarjouspyyntölomake

Pienkilpailutusmuistio

Koneiden ja laitteiden vertailutaulukko

Pienkilpailutusmuistio

Ohje rakentamisen investointihankkeen valmisteluun

Rakentamisessa tarvittavat luvat

Maaseuturahasto
Maaseudun kehittämishankkeet
Rakentamisen lait, asetukset ja ohjeet
Rakentamiseen liittyvät luvat
Rakentamiseen liittyvät määräykset
Suunnittelu
Piirustukset
Erikoissuunnitelmat
Vasara ja nauloja –hankkeen tarjoama apu
Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma
Rakennusselostus
Arvio vastikkeettoman työn määrästä ja laadusta
Muu materiaali

Vastaanottaja:

URAKKATARJOUSPYYNTÖ

Pyydämme urakkatarjoustanne alla mainituista urakasta liitteenä olevien asiakirjojen avulla mainitulla tavalla eriteltynä.

Rakennuttaja tai tilaaja	
Rakennuskohde	
Urakan sisältö	
Tarjoushintaa koskevat vaatimukset (erittelyt, yksikköhinnat)	
Tarjous jätetään viimeistään	
Tarjous toimitetaan osoitteeseen	

PIENKILPAILUTUSMUISTIO

Yritys / yhdistys Kirjoita tekstiä napsauttamalla tai napauttamalla tätä.
Lyhyt kuvaus hankkeesta Kirjoita tekstiä napsauttamalla tai napauttamalla tätä.

Yritys nimi ja yhteystieto	Yhteydenottotapa ja päiväys	Tarjous saatu päiväys	Hinta	Lisätietoja	Valittu

Tarjouksista on valittava kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous. Se voi olla hinnaltaan halvin, kustannuksiltaan edullisin tai hinta-laatusuhteeltaan paras. Lisäperusteluna voidaan käyttää seuraavia painotuksia:

Laatu	Asiantuntemus	Myyntin jälkeiset palvelut ja tekninen tuki	Muu, mikä?
Tekniset ansiot	Esteettisen ja toiminnallisen ansiot	Toimituspäivä	
Ympäristöystävällisyys	Käyttökustannukset	Elinkeino- ja ympäristökeskus	
Kustannustehokkuus	Huolto- ja toimituspalvelut	Toimituspäivä	
Ympäristöystävällisyys	Huolto- ja toimituspalvelut	Toimituspäivä	

Hintavertailutaulukko koneet ja laitteet

KONE tai LAITE	Määrä (kpl)	Tarjous 1	€	Tarjous 2	€	Tarjous 3	€	Valittu tarjous	€	Perustelut

Miten pääsen alkuun, kun minulla on idea rakentaa uutta tai korjata vanhaa?

Tässä ohjeessa kerrotaan, mitä kaikkea sinun tulee tietää rakentamisesta ennen investointiin liittyvän hankehakemuksen laatimista!

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Kiitos!

Hannu Rinne
Vasara ja nauloja -hanke

Pekka Niemelä
Rakentamisen asiantuntija
Lapin ELY-keskus

www.outokaira.fi/vasara-ja-nauloja

p. 040 680 0040

myös sähköinen ajanvaraus

Maaseuturahasto
Maaseudun kehittämishankkeet
Rakentamisen lait, asetukset ja ohjeet
Rakentamiseen liittyvät luvat
Rakentamiseen liittyvät määräykset
Suunnittelu
Piirustukset
Erikoissuunnitelmat
Vasara ja nauloja –hankkeen tarjoama apu
Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma
Rakennusselostus
Arvio vastikkeettoman työn määrästä ja laadusta
Muu materiaali

